

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Педагогічний факультет

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Педагогічний контроль у системі вищої освіти

Другий (магістерський) рівень

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 30.08.2019 р.

ЗМІСТ

- Загальна інформація
- Анотація до курсу
- Мета та цілі курсу
- Результати навчання (компетентності)
- Організація навчання курсу
- Система оцінювання курсу
- Політика курсу
- Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Педагогічний контроль у системі вищої освіти
Викладачі	Професор кафедри педагогіки та освітнього менеджменту ім. Б. Ступарика Савчук Борис Петрович
Контактний телефон викладачів	067 73 065 73
E-mail викладача	boris_savchuk@ukr.net
Формат дисципліни	Нормативна
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС -3 (90 год.)
2. Анотація до курсу	
<p>Курс «Педагогічний контроль у системі вищої освіти» спрямований на формування у студента фахово-педагогічного розуміння суті, змісту, ролі, функціональності, технологій педагогічного контролю як важливої складової освітнього процесу у вищій школі та педагогічної взаємодії його суб'єктів спільної діяльності. Тематика і зміст курсу орієнтовані на формування у студентів системи знань про зміст, методи, форми педагогічного контролю у закладах вищої освіти та практичних умінь і навичок їхнього застосування на практиці.</p> <p>Основні теоретичні положення, ідеї курсу розглядаються крізь призму психологічних механізмів, закономірностей, законів природного розвитку людини, її пізнавальної діяльності, становлення особистісних рис, що є умовою творчого пошуку викладачем шляхів, методів, засобів організації педагогічної діяльності. Його вивчення передбачає оволодіння здобувачами вищої освіти теоретичними і практичними основами педагогічного контролю, необхідними для виконання професійних функцій викладача вищої школи та вчителя загальноосвітнього закладу. Навчальна дисципліна спрямована на формування</p>	

знань, умінь практичного застосування конструктивних способів здійснення педагогічного контролю у ЗВО. Вона дає розуміння сутності і значення педагогічного контролю в навчально-виховному процесі вишу та готовності до його практичного здійснення, сприяє вихованню у студентів відчуття відповідальності за об'єктивне оцінювання знань під час майбутньої професійної діяльності.

Вивчення курсу «Педагогічний контроль у системі вищої освіти» відбувається шляхом обговорення, рефлексії, осмислення студентами теорії педагогічного контролю за успішністю здобувача освіти та власного життєвого досвіду, професійних уявлень, вироблення власних поглядів щодо педагогічної взаємодії у діаді «студент-викладач».

Зміст дисципліни передбачає формування знань про: 1) теоретичні засади педагогічного контролю у вищій школі; 2) зміст, методи, форми, технології організації і здійснення педагогічного контролю в структурі освітнього процесу у вищій школі; 3) психолого-педагогічні умови впровадження педагогічного контролю у вищій школі; 4) різні системи оцінювання знань студентів у світі, Європі та в Україні. Це відповідає трьом змістовим модулям дисципліни, базові блоки якої створюють єдину модульну систему.

Лекційні та семінарські заняття навчальної дисципліни «Педагогічний контроль у системі вищої освіти» орієнтовані на викладання теоретичних основ та самостійну підготовку студентами проектів, творчих робіт, ситуаційних вправ, їхнього представлення та обговорення у групі, аналіз педагогічних ситуацій, фрагментів навчально-виховного процесу з позиції теоретичних ідей, концепцій, власних педагогічних поглядів, організацію мікроробот студентів.

Мета і завдання курсу:

Метою вивчення дисципліни є формування у студентів системи знань про зміст, методи, форми педагогічного контролю у ЗВО та практичних умінь і навичок їхнього застосування на практиці.

Основними завданнями вивчення цієї дисципліни є:

- оволодіння теоретичними і практичними основами педагогічного контролю, необхідними для професійної діяльності викладача вищої школи;
- формування знань, умінь щодо застосування конструктивних способів здійснення педагогічного контролю у ЗВО;
- формування розуміння сутності і значення педагогічного контролю в навчально-виховному процесі ЗВО та готовності до його практичного здійснення;
- виховання відчуття відповідальності за об'єктивне оцінювання знання студентів і учнів.

4. Результати навчання (компетентності)

У результаті вивчення дисципліни магістранти повинні:
знати:

- предмет, завдання, основні категорії педагогічного контролю;
- проблеми і методи їхнього дослідження;
- класифікацію, форми і методи побудови тестових завдань;
- сутність європейської кредитно-трансферної системи (ECTS);
- діагностику вихованості студентів;
- закони, закономірності, принципи здійснення педагогічного контролю за процесом навчання;
- основні види й методи контролю за процесом і результатами навчання;
- сутність рейтингової системи оцінювання.

уміти:

- проводити комп'ютерне тестування та обробляти його результати;
- користуватися шкалою оцінювання ECTS;
- будувати рейтинг студентів;
- здійснювати різні форми контролю знань студентів у ЗВО;
- здійснювати педагогічне стимулювання самостійної роботи студентів;

аналізувати причини неуспішності студентів у навчанні та визначати дидактичні засоби боротьби з невдачами тощо.

Компетентності:

- обізнаність із теоретико-методологічними основами, категоріальним апаратом та технологіями і методиками здійснення педагогічного контролю і оцінювання знань у вищій школі;
- спроможність трансформувати теоретичні знання у практичну діяльність з організації і здійснення педагогічного контролю у ЗВО;
- готовність використовувати педагогічні знання у майбутній педагогічній практиці та самостійній освітній діяльності;
- здатність оперувати інноваційними методами, формами і засобами здійснення педагогічного контролю, які сприятимуть розв'язанню освітніх проблем та стимулюють навчальну діяльність здобувачів освіти;
- готовність студентів до самоосвіти та професійного самовдосконалення.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12 год.
семінарські заняття/практичні/лабораторні	18 год.
самостійна робота	60 год.
Ознаки курсу	

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний /вибірковий		
1	Освітні/педагогічні науки	VI	Нормативний		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін ви- конання
Тема 1. Педагогічний контроль у навчальному процесі 1. Мета і зміст вивчення дисципліни «Педагогічний контроль у системі освіти»; 2. Співвідношення понять «контроль» і «діагностика». 3. Оцінки і відмітки у навчальному процесі.	Лекція	1-3, 8-11, 11, 15, 16, 17, 21,	Опрацюван-ня конспектів лекції та літератури 2 год		Протягом семестру згідно із розкладом занять
Тема 2. Зміст, форми, види контролю якості освіти 1. Зміст педагогічного контролю у вищій школі. 2. Види контролю. 3. Вимоги і функції контролю навчально-пізнавальною діяльністю студентів.	Лекція	8-10, 12, 17, 21, 23	Опрацюван-ня конспектів лекції та літератури 2 год		Протягом семестру згідно із розкладом занять
Тема 3. Психологічні відмінності навчальної оцінки і відмітки 1.Поняття оцінки як результату і як процесу 2.Єдність вимог викладачів до оцінювання знань студентів. 3. Суб'єктивні тенденції оцінювання	Лекція	2, 3, 14, 15, 16, 21, 23	Опрацюват и конспект лекції та відповідні джерела 4 год		Протягом семестру згідно із розкладом занять
Тема 4 Розвиток системи тестування в Україні та за кордоном 1.Історія становлення та розвитку тестування. 2. Роль тестування у становленні інших країн 3. Понятійний	Лекція	3, 4, 6, 8-10, 14, 15, 16, 17, 21, 26	Опрацюван-ня конспектів лекції та літератури 2 год		Протягом семестру згідно із розкладом занять

апарат тестології. Поняття тесту.					
Тема 5. Основні положення сучасної теорії конструювання тестів 1.Класифікація педагогічних тестів 2.Адаптивне комп'ютерне тестування 3.Якість тесту	Лекція	3, 6, 7, 8, 11, 14, 15, 16, 17, 21	Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела 4 год		Протягом семестру згідно із розкладом занять
Тема 6. Психолого-педагогічні аспекти тестування 1.Особливості тестування і його місце в навчальному процесі. 2 2.Основні технології і різновиди тестування. 3.Психологічні особливості комп'ютерного тестування.	Лекція	9, 10, 11, 12, 15, 20, 23, 27	Опрацювання конспектів лекції та літератури 2 год		Протягом семестру згідно із розкладом занять
Тема 1. Педагогічний контроль у навчальному процесі. Рівні навчальних досягнень студентів. Педагогічний суб'єктивізм та його причини. Співвідношення між поняттями «контроль» і «діагностика». Поняття результатів навчання. Характеристика ступеня засвоєння змісту навчання та певних якостей студента.	Семінарське заняття	1-9, 15-17, 20, 21, 23.	Опрацювання джерел, 2 год.	2,5 б.	Протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 2. Зміст, форми, методи і види контролю якості освіти Принципи контролювання успішності (об'єктивність, систематичність, гласність). Види й функції контролю. Види оцінювання навчальних досягнень студентів (тематичне,	Семінарське заняття	1-9, 15-17, 20, 21, 23.	Опрацювання джерел, 2 год.	5 б.	Протягом I семестру згідно з розкладом занять

підсумко-ве). Методи контролю знань студентів. Значення, функції (освітня, виховна, розвиваюча, діагностична, стимулювальна, оцінювальна, прогностична) та об'єкт контролю.					
Тема 3. Психологічні відмінності навчальної оцінки і відмітки Поняття оцінки як результату і як процесу. Співвідношення оцінки і відмітки. Об'єктивність оцінки. Чинні підходи до оцінки результатів навчання, критерії й принципи. Суб'єктивні тенденції оцінювання. Стимулювання до отримання оцінки, відмітки. Заохочення і покарання як методи стимулювання. Педагогічна оцінка як стимул.	Семінарське заняття	2, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 11, 14, 20-23.	Опрацювання джерел, 2 год.	5 б.	Протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 4. Форми модульного контролю тестування Етапи розвитку педагогічного тестування у зарубіжжі. Правила підготовки матеріалів для тестового контролю. Межі застосування тестового контролю в педагогіці. Особливості теорії педагогічних вимірів (ITR).	Семінарське заняття	1-9, 15-17, 20, 21, 23	Опрацювання джерел, 2 год.	5 б.	Протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 5. Психолого-педагогічні аспекти тестування. Вплив умов проведення тестування. Проблема впливу	Семінарське заняття, круглий стіл	1-9, 15-17, 20, 21, 23	Опрацювання джерел, 2 год.	5 б.	Протягом семестру згідно з розкладом занять

<p>тривожності на результати тесту. Тести досягнень і тести здібностей. Соціально-етичні аспекти тестування.</p>					
<p>Тема 6. Основні положення сучасної теорії конструювання тестів Галузь педагогічного контролю навчальних досягнень студентів за допомогою тестових технологій. Педагогічний тест. Тестове завдання. Передтестове завдання. Педагогічне тестування. Вхідне тестування. Інтерпретація результатів тестування (нормативно-орієнтованого, критерійно-орієнтованого).</p>	Семінарське заняття	2, 3, 11, 15, 17, 21, 22.	Опрацювання джерел, 4 год.	2,5 б.	Протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 7. Принципи, шляхи і засоби адаптації ECTS у вищу освіту України Характерні особливості ECTS. Базові елементи системи: інформація, взаємна угода, використання кредитів ECTS. Основні документи ECTS: інформаційний пакет, навчальний пакет.</p>	Семінарське заняття, презентація	1-9, 15-17, 20, 21, 23	Опрацювання джерел, 2 год.	2,5 б.	Протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 8. Комп'ютерне тестування й обробка результатів. Інтерпретація результатів тестування. Загальні уявлення про комп'ютерне тестування. Форми комп'ютерного тестування. Переваги й недоліки комп'ютерного тестування. Типові психологічні й емоційні реакції студентів на комп'ютерне тестування.</p>	Семінарське заняття, круглий стіл	2, 3, 6-7, 11, 15, 17, 21, 22.	Опрацювання джерел, 2 год.	2,5 б	Протягом семестру згідно з розкладом занять

Вплив на виконання тесту попереднього рівня комп'ютерного досвіду.					
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання здійснюється за національною та ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи. (Див.: пункт «9.3. Види контролю «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»»). Загальні 100 балів включають: 30 балів за практичні заняття; 20 балів за самостійну роботу; 50 балів за екзамен.				
Вимоги до письмової роботи	Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань і завдань ККР.				
Семінарські заняття Умови допуску до підсумкового контролю	Оцінюються за п'ятибальною системою. Виконання усіх передбачених форм навчальної роботи, які підлягають контрольному оцінюванню. Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу - 50 .				
Політика курсу					
<p>Політика курсу базується на:</p> <ul style="list-style-type: none"> - гуманістичній освітній парадигмі, суть якої полягає у повазі до особистості студента, у праві й можливості майбутнього фахівця самостійно обирати спосіб засвоєння навчального матеріалу, використовувати нові методи, прийоми і засоби педагогічної діяльності; - засадах співробітництва, спільній діяльності студента і викладача; - на плюралізмі як важливій основі розвитку інтелектуальних здібностей студентів, розвитку їхнього критичного мислення. <p>Будь-які форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>					

Рекомендована література

Базові документи

1. Закон України «Про освіту» 2017 р. zakon.rada.gov.ua/laws/show/1060-12
2. Концепція нової української школи. 2017 р. mon.gov.ua/activity/education/zagalna.../konczepczyia.html.
3. Закон України "Про вищу освіту". Закон від 01.07.2014 № 1556-VIІvnz.org.ua/zakonodavstvo/111-zakon-ukrayiny-pro-vyschu-osvitu.
4. Про Національну доктрину розвитку освіти : Указ Президента України N 347/2002 від 17.04.2002 р.
5. Указ Президента України «Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року» від 25 червня 2013 року.
6. Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту) : Постанова Кабінету Міністрів України N 65 від 20.01.1998 р. Про затвердження Положення про державний вищий заклад освіти : Постанова Кабінету Міністрів України N 1074 від 5.09.1996 р.

Основна література:

1. Аванесов В. С. Основы научной организации педагогического контроля в высшей школе : Учебное пособие / Аванесов В. С. - М. : Исследовательский центр, 1989. – 167 с.
2. Берещук М.Я. Тестовий контроль та рейтингова оцінка знань студентів / Берещук М.Я. - Х. : ХДАМГ. 2001. – 43 с.
3. В'ятко М.М. Основы теории і практики вищої освіти / В'ятко М.М. – Запорожье : Просвіта, 2006. – 173 с.
4. Вища освіта України і Болонський процес : навч. посіб. / за ред В.Г. Кременя; авт. кол. М.Ф. Степко та ін. – Тернопіль : Навч. книга – Богдан, 2004. – 384 с.
5. Гіптерс З. В. Педагогіка вищої школи: [Текст] : навч. посібник для студ. вищих навч. закл. / З. В. Гіптерс ; Національний банк України, Університет банківської справи, Львівський ін-т банківської справи. - К. : УБС НБУ, 2007. - 149 с.
6. Європейські стандарти та рекомендації щодо внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості вищої освіти [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.enqa.eu>.
7. Закон України "Про вищу освіту" <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/>
8. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи [Текст] : навч. посіб. / А. І. Кузьмінський. - 2-е вид., стер. - К. :Знання, 2011. - 486 с.
9. Педагогіка вищої школи [Текст] : навч. посіб. / З. Н. Курлянд [та ін.] ; ред. З. Н. Курлянд. - 3-є вид., перероб., доп. - К. : Знання, 2007. - 495 с.
10. Педагогіка вищої школи [Текст] : підручник / В. П. Андрущенко [та ін.] ; ред. В. Г. Кремень ; АПН України, Ін-т вищ. освіти. - К. : Педагогічна думка, 2009. - 256 с.
11. Приходько В. В. Педагогічний контроль у вищій школі [Текст] : навч. посіб. для студ. ВНЗ / В. В. Приходько, В. Г. Вікторов ; Національний гірничий ун-т, Національна металургійна академія України. - Д. : НГУ, 2009. - 150 с.
12. Рядова С.Т. Болонська система / Рядова С.Т. – Львів, 2005. – 77 с.
13. Туркот Т. І. Психологія і педагогіка вищої школи [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Т. І. Туркот. - Херсон : Олді плюс, 2013. - 515 с.
14. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи [Текст] : навч. посіб. / М. М. Фіцула. - 2-е вид., доп. - К. : Академвидав, 2010. - 456 с.

Додаткова література:

15. Аванесов В.С. Теоретические основы разработки заданий в тестовой форме : учеб. пособ. / Аванесов В.С. – М., 1989. – 367 с.
16. Аніловська Г.Я. Університетська освіта: навчальний посібник / Г. Я. Аніловська, Н. С. Марушко, Л. М. Томаневич ; Мін-во внутрішніх справ України, Львівський держ. ун-т внутрішніх справ. – Львів : Магнолія 2006, 2009. - 370 с. - (Вища освіта в Україні).
17. Бабкіна, О. Проблеми підвищення якості вищої освіти в Україні у контексті Болонських реформ / Ольга Бабкіна // Освіта і управління. – 2006. – Т.9, № 1. – С. 91–94.
18. Білецький О.В. Становлення освіти / Білецький О.В. – Донецьк : Гірняк, 2003. – 244 с.
19. Бороздина А.И. Высшее образование / Бороздина А.И. – К. : Основи, 2004. – 172 с.
20. Васильев В. И. Основы культуры адаптивного тестирования / В. И. Васильев, Т. Н. Тягунова. – М., 2003. – 580 с.
21. Ветров М.А. Болонский процесс и его основные тезисы / Ветров М.А. - М. : Изд-во научной литературы, 2003. - 264с.
22. Вех Р.М. Внедрение основ Болонского процесса / Вех Р.М. – М : "Молодая Россия", 2004. - 463с.
23. Віват Г. Оцінювання знань і вмінь студентів у загальноосвітній школі / Віват Г. // Рідна школа . – 2000. - № 4. – С. 41-43.
24. Волинка Г.І. Вступ до педагогіки: основи педагогічної теорії / Волинка Г.І. - К. : Вища школа, 2006. - 424с.
25. Волинка Г.І. Педагогіка вищої школи / Волинка Г.І. - К. : Вища освіта, 2005. – 244 с.
26. Воронов М.К. Болонський процес і освіта / Воронов М.К. – К. : Барва, 2004.- 158с.
27. Гулюкіна Н.А. Педагогический тест: Этапы и особенности конструирования и использования : Пособ. для преп. / Гулюкіна Н.А., Клишина С.В. – Новосибирск : НГТУ, 2001. – 132 с.
28. Дмитренко Г. Цільове управління: вимірювання результативності діяльності учнів і педагогів / Дмитренко Г., Олійник В., Ануфрієва О. – К. : ЦППО, 1996. – 84 с.
29. Драч І.І. Управління формуванням професійної компетентності магістрантів педагогіки вищої школи: теоретико – методичні засади: монографія / І.І. Драч – К.: Дорадо-Друк, 2013. – 456 с.
30. Згуровський М.З. Болонський процес: головні принципи та шляхи структурного реформування вищої освіти України : навчально-методичне видання / М. З. Згуровський; Мін-во освіти і науки України, Нац. технічний ун-т України "КПІ". - К. : НТУУ "КПІ", 2006. - 544 с.
31. Коновалова Е. Портфолио как метод оценивания / Коновалова Е. // Директор школи. -

2007. - №2. - С. 89-91.

32. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник/ А. І. Кузьмінський. - К. : Знання, 2013. - 486 с.
33. Лозова В.І. Теоретичні основи виховання і навчання : навчальний посібник / Лозова В.І., Троцько Г.В. / Харк. держ. пед. ун-т ім. Г.С. Сковороди. – 2-е вид., випр. і доп. – Харків : ОВС, 2002. – 400 с.
34. Малышев А.В. Педагогіка 21 столетия / Малышев А.В. – К., 2006. – 110 с.
35. Мелехов В.А. Освіта / Мелехов В.А. - К. : Либідь, 2003.-312с.
36. Мот В.С. Педагогіка та Болонський процес / Мот В.С. - К. : Либідь, 2007. – 410с.
37. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник/ В. М. Нагаєв ; Мін-во освіти і науки України, Харківський нац. аграрний ун-т ім. В. В. Докучаєва. - К. : ЦУЛ, 2007. - 232 с.
38. Пастушенко М.М. Педагогіка управління / Пастушенко М.М. – К. : Гравіс, 2005. – 112 с.
39. Переход к Болонскому процессу : Пособие для студентов. – М. : Грани, 2009. – 240 с.

Інформаційні ресурси

40. Національний Темпус-офіс в Україні. – Режим доступу до сайту: <http://tempus.org.ua/uk/vyshha-osvita-ta-bolonskyj-proces.html>
41. Офіційний сайт ЮНЕСКО [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту: <http://www.unesco.org/>

Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту : <http://www.mon.gov.ua>.

42.

Викладач:

доктор історичних наук,
професор кафедри педагогіки та освітнього менеджменту
ім. Б. Ступарика Б.П. Савчук